

تحليل جامعه شناختی
پیدایش، ساختار و عملکرد داعش

معصومه توکلیان

سرشناسه:	توکلیان، معصومه، ۱۳۴۳
عنوان و نام پدیدآور:	تحلیل جامعه‌شناختی پیدایش، ساختار و عملکرد داعش / نگارش معصومه توکلیان
مشخصات نشر:	تهران: نامک، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری:	۱۷۲ ص.
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۶۶۷۰-۴۰-۱
وضعیت فهرست‌نویسی:	فیبای
موضوع:	داعش - تاریخ
موضوع:	IS (Organization) - History
موضوع:	Terrorism - تروریسم
رده‌بندی کنگره:	HV۶۴۳۲/۵
رده‌بندی دیوبی:	۳۰۳/۶۲۵
شماره کتاب‌شناسی ملی:	۹۱۷۲۹۹۳

naamak.publication@gmail.com

naamak.publication

@naamakpublication

تلفن: ۶۶۴۱۷۶۳۶

تحلیل جامعه‌شناختی

پیدایش، ساختار و عملکرد داعش

تألیف: معصومه توکلیان

طرح جلد: مصطفی ذکریا پور

شمارگان: ۲۰۰ نسخه: چاپ: اول، ۱۴۰۲

چاپ و صحافی: گیلان - قیمت: ۱۰۰۰ هزار تومان

ISBN: 978-622-6670-40-1

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۶۷۰-۴۰-۱

تمامی حقوق این اثر برای نشر نامک محفوظ است

تکثیر یا تولید مجلد آن کلاً و جزئاً، به هر صورت (چاپ، فتوکپی، انتشار الکترونیکی و صوتی)

بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع است و پیگرد قانونی دارد

مرکز پخش: پارسه ۶-۶۶۴۷۷۴۰۵، داخلی

فهرست

چکیده	۹
مقدمه	۱۱
مدخل بحث	۱۳
فصل اول: تاریخچه پیدایش و شکل‌گیری داعش	۲۱
سازماندهی داعش	۲۲
ساختار و برنامه‌های اردوگاه‌های آموزشی داعش	۲۵
نحوه عضوگیری داعش	۳۳
منابع مالی داعش	۳۵
تبلیغات داعش در فضای مجازی	۳۵
فصل دوم: نقد و بررسی مبانی افکار داعش	۳۷
فصل سوم: اهداف، برنامه‌ها و عملکرد داعش	۸۹
فصل چهارم: تحلیل جامعه‌شناختی عملکرد داعش	۱۰۹
داعش و پدیده بنیادگرایی	۱۱۱
گروهک داعش و پدیده تفتیش عقاید	۱۱۶
بررسی داعش در پرتو تئوری خودکشی دورکیم	۱۲۰
دیدگاه‌ها و اندیشه‌های ادوارد سعید	۱۳۴
دیدگاه‌ها و اندیشه‌های فرانتس فانون	۱۴۱

۱۴۶	ایمانوئل لویناس و تحلیل «دیگری»
۱۵۰	جمع‌بندی و ارزیابی مطالب این فصل
۱۵۳	بخش یکم - حامیان داعش
۱۵۹	بخش دوم - بررسی دلایل پیروزی و شکست داعش
۱۶۸	جمع‌بندی و نتیجه‌گیری پایانی
۱۷۱	منابع

چکیده

این رساله در اصل پایان‌نامه نگارنده در رشته «پژوهشگری علوم اجتماعی است» که در تیرماه سال ۹۴ نگارش یافته و دفاع شده است. در رساله حاضر سعی شده با نگاهی جامعه‌شناختی به تحلیل عوامل پیدایش، ساختار تشکیلاتی و عملکردهای گروه تروریستی داعش پرداخته شود. رساله چهار فصل اصلی دارد. در فصل نخست، زمینه‌های پیدایش این گروه، عقاید و باورهای آنها و نحوه شکل‌گیری آن را مورد بررسی قرار داده‌ایم. در فصل دوم نیز به طور اختصاصی بر روی نقد مبانی فکری این گروه متمرکز شده‌ایم تا نشان دهیم برخلاف ادعاهای پرطمطراق ایشان، برداشت‌هایشان بسیار خط‌آلود و مغالطه‌آمیز بوده و با آموزه‌های لطیف و انسانی دین اسلام فاصله بسیار دارند. فصل سوم رساله به تحلیل اهداف، برنامه‌ها و عملکرد داعش می‌پردازد و فصل چهارم رساله به طور خاص به تحلیل جامعه‌شناختی داعش اختصاص یافته و در پرتو «تئوری‌های پسااستعماری»^۱ قانون و ادوارد سعید و نیز طرح مباحثی مثل «بنیادگرایی»^۲، «تفتیش عقاید»^۳، «تروریسم»، «تئوری

1. Postcolonial Theories

2. Fundamentalism

3. Inquisition

«خودکشی»^۱ امیل دورکهایم جامعه‌شناس نامدار فرانسوی و نظریه «دیگری»^۲ ایمانوئل لویناس فیلسوف پست‌مدرن معاصر، عملکرد این گروه و عقاید آنان را مورد بررسی و تشریح قرار داده است. در پایان این رساله تحت عنوان جمع‌بندی و نتیجه‌گیری، فشرده تحلیل و دیدگاه خود را درباره این گروه آورده‌ایم و ارزیابی کوتاه و پیش‌بینی مشروط و احتمالی را مطرح ساخته‌ایم. در رساله به مباحثی مثل ساختار فکری و اعتقادی، نحوه عضوگیری، منابع مالی، حامیان، ارتباط داعش با کشورهای اروپایی، و حضور این گروه در فضای مجازی نیز پرداخته شده است.

کلیدواژه‌ها: داعش، تحلیل جامعه‌شناختی، بنیادگرایی، تروریسم، خشونت، تئوری‌های پسااستعماری.

www.ketab.ir